

Platform Militaire Historie Ede

Nieuwe activiteiten en publicaties.
Overzicht afgelopen maanden.

Uitgave: 7, maart 2013

In deze nieuwsbrief vindt u achtereenvolgens de aankondigingen van een aantal op handen zijnde activiteiten, een overzicht van nieuw verschenen publicaties, een activiteitenverslag, een bericht over nieuw verworven materiaal en ten slotte: de agenda.

Tweede symposium 'Historie Leeft'

Op donderdag 14 maart a.s. zal er in de Atriumzaal van Cultura voor de tweede keer een symposium worden gehouden over de Edese geschiedenis en geschiedschrijving. Dit keer ligt het accent op de militaire historie van Ede met als sprekers Evert van de Weerd (Bevrijding van de Veluwe in 1813 en 1814), Jos van Raan (Ede tijdens de Eerste Wereldoorlog), Herman Rolleman (Edese ooggetuigen in de Tweede Wereldoorlog), Evertjan van Roekel (Interneringskamp de Harskamp) en Jobbe Wijnen (Bouwbiografisch onderzoek op de Edese kazernes).

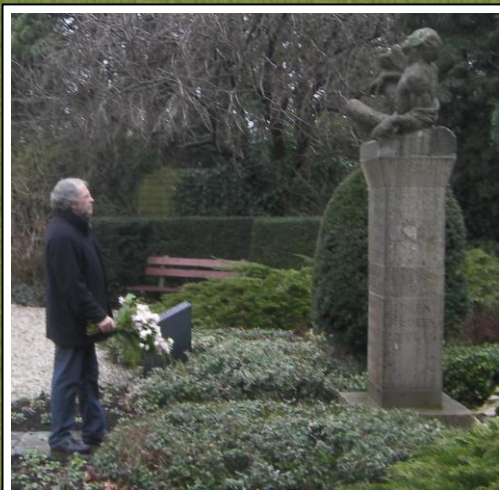

Het Symposium wordt georganiseerd door het gemeentearchief Ede in samenwerking met het Platform Militaire Historie Ede. Ed van Seters (voorzitter PMHE) zal optreden als gespreksleider. De middag zal worden geopend door dhr. Evert van Milligen (wethouder Cultuur van de gemeente Ede) en worden ingeleid door Peter van Beek (gemeentearchivaris).

Symposium Historie Leeft

Donderdag 14 maart, 14.00 tot 17.00 uur
Cultura

Herdenking 20 maart

Op woensdag 20 maart a.s. zal het achtenzestig jaar geleden zijn dat zestien verzetsmensen uit de gemeente Ede door de Duitse bezetter in Amersfoort en Loosdrecht werden gefusilleerd. Deze zestien mannen waren in de nacht van 8 op 9 maart 1945 gearresteerd. Zij hadden meegewerkt aan een nachtelijke wapendropping voor het verzet op een terrein tussen Lunteren en Ede. Met eenvoudige plechtigheden zal deze gebeurtenis worden herdacht in Amersfoort, Loosdrecht en Ede.

In Amersfoort zal om 10.00 uur een bloemstuk worden gelegd bij het monument van kamp Amersfoort aan de Loes van Overeemlaan 19.

Vervolgens zal om 10.45 uur door leerlingen van de Joost van de Vondelschool een krans gelegd worden bij de Gedenkmuur aan de Appelweg. De Gedenkmuur

bevindt zich aan het deel van de Appelweg tussen de Westerstraat en de Charlotte de Bourbonlaan.

In Loosdrecht vindt om 13.00 uur een bloemlegging plaats bij het Fusillademonument aan de Nieuw-Loosdrechtsedijk.

In Ede zullen rondom 15.00 uur bloemen gelegd worden bij het Mausoleum.

Herdenking Gevallenen Verzet
Woensdag 20 maart
Amersfoort - Loosdrecht - Ede

Pegasus Battlefieldtour

Op zaterdag 13 april a.s. zal door het platform een excursie (battlefieldtour) worden georganiseerd met als thema de unieke ontsnappingsoperaties van oktober en november 1944: Pegasus I en Pegasus II.

Na de mislukte Slag om Arnhem in het najaar van 1944 zaten veel Britse militairen ondergedoken in Ede en wijde omgeving. Al deze jonge mannen moesten door het verzet gevoed en verborgen worden gehouden. Deze last werd te zwaar, besloten werd een poging te wagen zo veel mogelijk militairen in één keer binnen de geallieerde linies aan de zuidoever van de Rijn over te brengen. De eerste poging op 22 oktober 1944 was een groot succes: 138 man wisten veilig het reeds bevrijde gebied te bereiken. De tweede poging op 18 november 1944 liep uit op een drama. De groep werd ontdekt, velen werden gevangen genomen en een deel van de Nederlandse gidsen werd geëxecuteerd.

Tijdens de battlefieldtour bezoeken we meerdere locaties die een rol hebben gespeeld bij deze operaties. Voor het avondeten strijken we neer bij Nol in 't Bosch. Vervolgens zullen we te voet het laatste deel van Operatie Pegasus I afleggen en eindigen bij de Rijn.

Aanmelding voor deze battlefieldtour is mogelijk via de website van het platform. De battlefieldtour vangt aan om 13.00 uur, en zal rondom 22.00 uur worden afgesloten. Deelname kost 35,- per persoon. Hiervoor krijgt u begeleiding en uitleg door een gids, een naslagwerk, het transport en een eenvoudige, warme avondmaaltijd.

Pegasus Battlefieldtour
Zaterdag 13 april 13.00-22.00 uur
Nol in 't Bosch (Bennekom/Renkum/Wageningen)

Televisieprogramma omroep Max: Oorlogsgeheimen

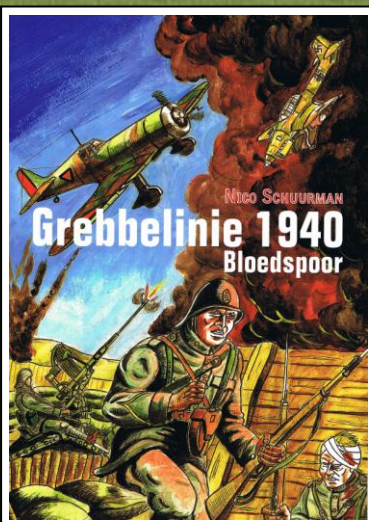
Rondom de Nationale Bevrijdingsdag 2013 zendt omroep MAX een vierdelige serie Oorlogsgeheimen uit. Veel persoonlijke verhalen uit de Tweede Wereldoorlog raken in de vergetelheid. Mensen die zelf iets meemaakten praten er over het algemeen niet makkelijk over, of zijn inmiddels overleden. Het resultaat is dat veel kinderen of kleinkinderen rond blijven lopen met vragen over het verleden van hun (groot)ouders. In Oorlogsgeheimen probeert men alsnog de waarheid boven tafel te krijgen.

In de eerste of tweede uitzending op vrijdag 12 of 19 april (dit moet nog vastgesteld worden) wordt aandacht besteed aan de mislukte wapendropping op het Wekeromse Zand in de nacht van 8 op 9 maart 1945. Onlangs werden hiervoor in ons gemeentearchief opnames gemaakt en werd er gefilmd op de oorspronkelijke locatie aan de Hoge Valksedijk. Historicus (PMHE) Ben Verduijn werd uitgebreid geïnterviewd. Zijn vader was bij deze wapendropping betrokken en is als gevolg hiervan in Loosdrecht terechtgesteld. Ben

Verduijn heeft diepgaand onderzoek verricht naar deze gebeurtenissen, en een deel van zijn onderzoek vastgelegd in het boek "Door de vrijheid geroepen" (BDU Barneveld, 2011). Platformlid Gerard Gijsbertsen gaf voor de camera een toelichting over deze dramatisch verlopen dropping. Daarbij werden authentieke parachutes met containers en een mand getoond.

Programma Oorlogsgeheimen
Vrijdag 12 of 19 april
Nederland 1

Stripboek Grebbelinie

Begin november 2012 verscheen het stripboek 'Grebbeelinie 1940, bloedspoor' van Edenaar Nico Schuurman. Het boek beschrijft de periode van de mobilisatie en de eerste dagen van de Tweede Wereldoorlog in Ede. Typisch Edese locaties komen herkenbaar in beeld. De gebeurtenissen worden aan de hand van de belevenissen van de Edese kinderen Jo en Adriaan verteld, het verhaal start op de Paasbergschool. De inspiratie voor dit boek komt voort uit de verhalen van de beide ouders van Nico Schuurman. Zijn vader woonde in die oorlogsdagen aan de Stompekamp in Ede, zijn moeder in Veenendaal.

Het boek is voor € 15,95 te bestellen via www.boekscout.nl, ISBN 978-94-6206-400-3.

Grebbeelinie 1940, Bloedspoor

€ 15,95

www.boekscout.nl

Boekje over de oorlog in Wekerom

In november 2012 kwam er nog een boek uit over de oorlogsgeschiedenis van de gemeente Ede: "De oorlog in Wekerom". De schrijver van het boek is de heer H.J. Morren. Het boek beschrijft de gebeurtenissen in Wekerom, Harskamp en omliggende buurtschappen. Onder meer het bombardement door de geallieerden op 26 november 1944 op de Coöperatie wordt uitvoerig beschreven.

Dit boekje is te bestellen bij de heer Willem Jansen (0318 – 624189). Ook is het te koop in diverse winkels in Wekerom. De kosten van het boek bedragen € 10,-

De oorlog in Wekerom

€ 10,-

Wekerom

Voorleesontbijt

Op 16 januari werd door het platform in de Edese Koepelschool meegewerkt aan een landelijke voorleesontbijt. Ed van Seters en Arjan Ros lazen er voor uit de boeken 'Ik ben een vreemdeling geweest' en 'De vrijwilliger van 1945' en vertelden de leerlingen over de oorlogsgebeurtenissen in hun eigen woonplaats.

Bijeenkomst platform Grebbelinie

Op vrijdag 25 januari is door Wim Rietkerk als vertegenwoordiger van het Platform Militaire Historie Ede deelgenomen aan de eerste Platformbijeenkomst Grebbelinie in Renswoude. Binnen dit platform werken ondernemers, beheerders, bestuurders en vrijwilligers uit allerlei organisaties op het vlak van natuurbeheer, historie en toerisme samen met als doel deze unieke linie te behouden, te beschermen en zichtbaar te maken.

Ook voor Ede speelde de Grebbelinie een rol. In mei 1940 werd bij de voorposten in de omgeving van De Klomp zwaar gevochten. In april 1945 was dit gebied zelfs lange tijd de frontlijn. Reden voor ons om nauwe samenwerking te zoeken met het Platform Grebbelinie en de stichting Grebbelinie. Voor meer informatie zie www.grebbelinie.nl.

In de agenda op onze website kunt u ook de activiteiten vinden die in het kader van de Grebbelinie in 2013 zullen worden georganiseerd.

Bloemlegging Joods monument

Sinds 2006 wordt elk jaar op 27 januari wereldwijd de Holocaust herdacht: The Holocaust Memorial Day. Nederland wijkt hier iets van af, er is voor gekozen op de laatste zondag van januari hier bij stil te staan.

De landelijke Nederlandse Auschwitz-herdenking vond op zondag 27 januari plaats bij het Nationaal Auschwitz Monument in het Wertheimpark in Amsterdam.

In Ede zijn er deze dag bloemen gelegd bij het Joods Monument aan de Vossenakker. Het is de bedoeling hier in samenwerking met het comité Joods Monument een jaarlijkse gebeurtenis van te maken.

In memoriam

Helaas zijn ons in de afgelopen maanden een paar unieke persoonlijkheden ontvallen. Wij noemen hier:

- Mevrouw Jacoba Janssen-Groeneveld. Zij woonde tijdens de oorlogsjaren aan de Zecksteeg. Mevrouw Janssen verzorgde in oktober 1944 met haar man meer dan dertig ondergedoken Britse militairen in een schaapskooi vlak bij hun huis. In de boerderij woonden zij met hun jonge gezin en meerdere evacués. Zij liepen hiermee een groot risico, want bij ontdekking deinsden de Duitsers niet terug voor wrede vergeldingsmaatregelen. Rondom de zomer heeft mevrouw Janssen voor de camera van ons platformlid Herman Rolleman nog uitgebreid verteld over deze periode. Helaas heeft ze de documentaire zelf niet meer kunnen zien. Mevrouw Janssen overleed op 18 september, zij is 97 jaar geworden.

- Mevrouw Berthie de Nooij - KleinNibbelink. Zij was als echtgenote van Paul de Nooij altijd nauw betrokken bij herdenkingsplechtigheden in Ede. Vele jaren legde zij op 4 mei namens het voormalig Verzet een krans op de Algemene Begraafplaats aan de Asakkerweg en bij het Mausoleum. Ze had oog voor hen die uit het oog verloren dreigden te raken en zorgde dat zij niet vergeten werden. Mevrouw de Nooij overleed 20 december 2012, zij is 90 jaar geworden.

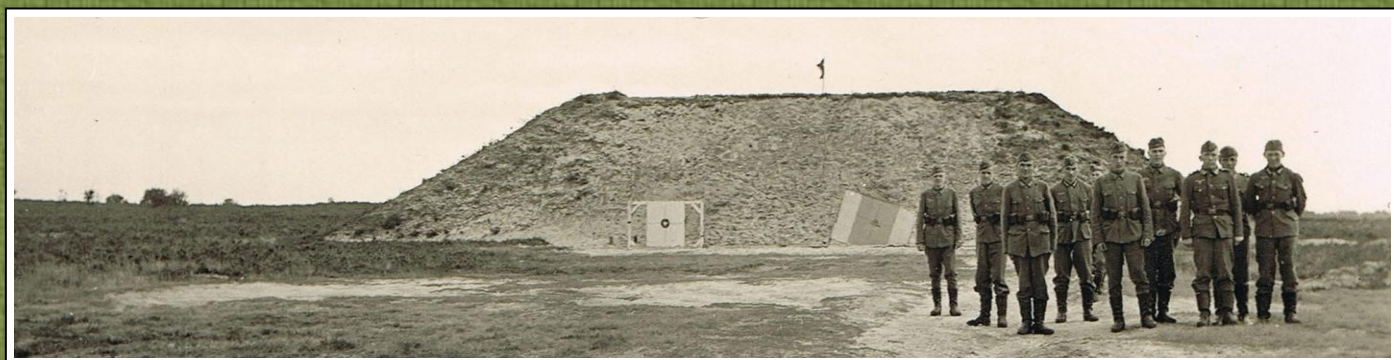

- De heer Clifford Moulton. Hij maakte als Brits militair deel uit van het Duke of Wellington's Regiment. Dit was één van de eenheden van de Britse 49ste Infanterie Divisie (de Polar Bear Divisie). Op 17 april was hij betrokken bij de bevrijdingsoperaties van Ede, Bennekom en Wageningen. Na de bevrijding was hij enige tijd in Ede gelegerd. Dit was lang genoeg om hier zijn toekomstige echtgenote te leren kennen. Uiteindelijk vestigden zij zich in Ede, waar Clifford een bekende verschijning werd. Clifford Moulton overleed op 3 maart 2013, hij is 89 jaar geworden.

Nieuw materiaal

Ten behoeve van onderzoek, voor het vastleggen en behouden van de militaire geschiedenis van Ede en voor het kunnen opzetten van exposities op scholen en bij andere gelegenheden probeert het platform steeds weer nieuw en uniek materiaal te verwerven. Soms komt het materiaal binnen door aankoop, maar vaak ook als gift. Fotomateriaal en documenten worden regelmatig overgedragen aan het gemeentearchief. Hier ligt het materiaal veilig en onder de juiste condities opgeslagen, en is het toegankelijk voor iedereen die hier interesse in heeft.

Politierapporten. In de afgelopen periode wist het platform een boekwerk te verwerven met daarin doorslagen van politierapporten. Deze rapporten zijn na de oorlog opgemaakt in het onderzoek naar de gebeurtenissen rondom de mislukte wapendropping van 8/9 maart 1945 en andere incidenten waarbij verzetsmensen het slachtoffer zijn geworden. Zowel verzetsmensen als Duitse militairen en hun Nederlandse handlangers zijn ondervraagd. Dit boekwerk is overgedragen aan het gemeentearchief. Dat het al zo verrassend snel van pas zou komen voor het programma Oorlogsgeheimen had niemand kunnen denken!

Foto's Duits Garnizoen. Met enige regelmaat duiken foto's op uit Duitse albums van Duitse zolders. Als dit foto's uit Ede zijn, doen wij ons uiterste best deze te verwerven. Het is inmiddels gelukt een serie van ruim twintig foto's van de Kriegsmarine op de Maurits- en Frisokazerne (door de Duitsers Kommodore Bonte Kaserne genoemd) weer naar Ede te krijgen. Deze foto's zullen binnenkort via onze website en het gemeentearchief te zien zijn.

Battledress uit de jaren '50. Van de familie van Roekel ontvingen we een Nederlandse groene battledress uit de jaren '50 van het Regiment Intendancetroepen. Dit regiment leverde onder meer de koks bij de Koninklijke Landmacht. Omdat het platform zich in de komende maanden wil richten op een tentoonstelling waarin het militaire eten centraal staat, komt dit op een wel heel mooi moment.

Activiteiten Agenda 2013

Donderdag 14 maart

Woensdag 20 maart

Zaterdag 13 april

Vrijdag 12 of 19 april

Woensdag 17 april

Woensdag 17 april

Zaterdag 4 mei

Zondag 5 mei

Donderdag 15 augustus

Weekend 14 en 15 september

Weekend 20 - 22 september

Zaterdag 19 oktober

Symposium Historie Leeft (Cultura)

Bloemlegging gevallen verzet in Ede, Loosdrecht en Amersfoort

Pegasus Battlefieldtour

Programma omroep Max: Oorlogsgeheimen

Bloemlegging bevrijdingsmonument

17 april lezing (Vereniging Oude Ede)

Nationale Dodenherdenking

Nationale Bevrijdingsdag

Bloemlegging militair monument

Open Monumentendag

Airborne weekend

Pegasus Battlefieldtour

Een uitgebreid overzicht van alle activiteiten in Ede en de directe regio is te raadplegen op onze website: www.platformmhe.nl

www.platformmhe.nl

info@platformmhe.nl

Rekeningnummer: 30.70.52.400 t.n.v. Stichting Promotie Ede o.v.v. "Sponsoring Platform MHE"

Dit nieuwsbericht is een uitgave van het Platform voor Militaire Historie Ede (PMHE) (www.platformmhe.nl). Nieuwsberichten verschijnen op onregelmatige tijden als hier aanleiding voor is. De nieuwsberichten worden toegezonden aan alle bij het PMHE geregistreerde email adressen. Mocht u geen prijs meer stellen op verdere ontvangst, dan kunt u met een bericht aan info@platformmhe.nl verzoeken de toezending te stoppen. Mocht u zelf ideeën hebben voor een nieuwsbericht, dan kunt u dit doorgeven aan info@platformmhe.nl.